

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nin 1-15 Eylül 2020 tarihleri arasında 112 Cezaevinden alınan verileri esas alan raporuna göre Türkiye cezaevlerinde kapasite sorunu yaşanmakta ve cezaevlerinde tutulan insanlar gayri insani ve hukuk dışı koşullarda bırakılmaktadır. Korona koşullarında yeterli hijyen ve beslenme için gerekli koşulların sağlanmadığı, karantina koşullarının çok yetersiz olduğu ve birçok kişinin risk altında tutulduğu bildirilmiştir. İnsan Hakları Derneği'nin Mayıs 2020 döneminde Van'da bulunan cezaevleri ile ilgili açıkladığı raporuna göre de Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde hak ihlalleri yaşanmış ve tutuklular hem ailelerine ve avukatlarına hem de cezaevi yönetimlerine bu ihlalleri aktarmıştır. İHD'nin belirtilen raporuna göre Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Van F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında mahpusların anayasal haklarından haber alma özgürlüğü, yaşama hakları, kamusal bilgilere erişim hakları, sohbet-spor- aktivite hakları, sağlık-tedavi hakları engellenmektedir.

Cezaevlerinde koronavirüs salgını da bahane edilerek mahpusların sosyal haklarının kısıtlanması ve aile görüşlerinin engellenmesinin yanısıra OHAL uygulamalarını aşan hak gasplarının yaşandığı sık sık kamuoyuna yansımaktadır. Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde de yaşanan hak ihlalleri, tecrit uygulaması, koşulların avlularının tel örgülerle kapatılması, açık ve kapalı görüşlerde keyfi üst aramalarının yapılması, OHAL döneminde toplatılan radyoların geri verilmemesi, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan mahpusların havalandırma sürelerinin az olması, oda değişimlerinin keyfi olarak engellenmesi vb. uygulamalardan dolayı mahpusların başlattığı dönüşümlü açlık grevi eylemi devam etmekte olup 24 Eylül 2020 tarihi itibarıyla 10. Günündedir. Aile ve avukatların yaptığı açıklamalara göre mahpusların talepleri karşılanmadığı takdirde açlık grevlerine devam edileceği yönündedir. Dolayısıyla insanlık onurunu inciten uygulamalara son verilerek açlık grevindeki mahpusların taleplerine kulak verilmesi ülkeyi yöneten icra makamının görevidir.

Bu bağlamda;

- 1) Van'da bulunan cezaevlerinde mahpusların yasal haklarının ve aile görüşlerinin Koronavirüs gerekçe gösterilerek engellendiği veya kısıtlandığı gerçek midir? Bu hukuk dışı uygulamalar Bakanlığınızın talimatlarıyla mı gerçekleşmektedir?
- 2) Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde açlık grevine başlayan mahpusların belirttiği uygulamalar ve kısıtlamaların hukuki gerekçeleri nelerdir? Söz konusu sosyal hakların kısıtlanması ve keyfi uygulamalardan Bakanlığınızın bilgisi veya talimatı var mıdır?
- 3) Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde açlık grevine başlayan mahpusların taleplerinin yerine getirilmesi amacıyla bir çalışma başlatacak mısınız?
- 4) Van'da bulunan cezaevlerinde Koronavirüs sürecinde artan hak ihlalleri, keyfi ve kötü muamele hakkında Bakanlığınızda hangi bilgiler bulunmaktadır? Bu kapsamda bakanlığınıza iletilen şikayetler mevcut mudur?
- 5) Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde siyasi mahpusların yasal haklarının kısıtlanması ve cezaevi idaresinin keyfi uygulama iddiaları hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 6) Cezaevlerinde mahpusların temel insan haklarının ihlal edilmemesi amacıyla bir çalışma başlatacak mısınız?